

PRESEK

List za mlade matematike, fizike, astronome in računalnikarje

ISSN 0351-6652

Letnik 30 (2002/2003)

Številka 6

Stran XXII

Marija Vencelj:

JEAN-PIERRE SERRE JE PRVI DOBITNIK ABELOVE NAGRADE ZA MATEMATIKO

Ključne besede: novice, matematika, Abelova nagrada, Norveška, Niels Henrik Abel, Jean-Pierre Serre.

Elektronska verzija: <http://www.presek.si/30/1531-Vencelj-Jean.pdf>

© 2003 Društvo matematikov, fizikov in astronomov Slovenije

© 2010 DMFA - založništvo

Vse pravice pridržane. Razmnoževanje ali reproduciranje celote ali posameznih delov brez poprejšnjega dovoljenja založnika ni dovoljeno.

JEAN-PIERRE SERRE JE PRVI DOBITNIK ABELOVE NAGRADE ZA MATEMATIKO

V peti številki lanskega letnika Preseka smo pisali o ustanovitvi Abelove nagrade, nove mednarodne nagrade za matematiko. Letos aprila, ob obletnici Abelove smrti, je norveška akademija znanosti razglasila njenega prvega dobitnika. To je eden največjih sodobnih matematikov, Francoz Jean-Pierre Serre, častni profesor na Collège de France, svobodnem vseučilišču v Parizu. Nagrada je vredna približno šest milijonov norveških kron in po višini enakovredna Nobelovi nagradi.

V obrazložitvi nagrade je rečeno, da Jean-Pierre Serre prejema nagrado za ključno vlogo pri modernizaciji številnih matematičnih vej, kot so topologija, algebraična geometrija in teorija števil. Njegovo delo je izjemno široko, globoko in vplivno ter je bistveno prispevalo in še prispeva k razvoju matematike v zadnjih petdesetih letih. Čeprav osredotočeno na osnove matematike, je pomembno vplivalo tudi na razvoj uporabnih področij, kot sta šifriranje z javnim ključem in razvoj učinkovitih kod za odpravljanje napak.

Jean-Pierre Serre se je rodil leta 1926 v Bagesu v Franciji. Študiral je na L'École Normale Supérieure v Parizu in leta 1951 doktoriral na pariški Sorbonni. Najprej je deloval v Centre National de la Recherche Scientifique, bil nato izredni profesor na univerzi v Nancyju, od leta 1956 dalje pa je redni profesor na Collège de France.

Profesor Serre je nosilec številnih priznanj. Podeljena sta mu bila visoka francoska državna naziva Commandeur de la Légion d'honneur (komandir častne legije) in Grand officier de l'Ordre National du Mérite (visoki oficir reda zaslug za narod). Je član številnih akademij znanosti, med drugimi francoske, švedske, ameriške in nizozemske. Leta 1954 je prejel Fieldsovo medaljo in je bil najmlajši dobitnik tega priznanja doslej. Leta 1970 je dobil nagrado Gaston Julia, 1985. leta nagrado Balzan, deset let kasneje nagrado Steele in leta 2000 Wolfovo nagrado. Je častni doktor številnih univerz, tudi univerze v Oslu, ki mu je ta naziv podelila ob dvestoletnici Abelovega rojstva.

